

بررسی کیفی جرائم جنسی و منافی عفت با نگاهی بر فضای سایبر

تالیف

علی رزمان

(مدرس دانشگاه)

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول	۱۱
کلیات	۱۱
فصل دوم	۲۹
تبعات منفی جرایم رایانه‌ای و مخابراتی علیه عفت عمومی	۲۹
فصل سوم	۶۱
راهکارهای مبارزه و پیشگیری از جرایم منافی عفت رایانه‌ای	۶۱
فصل چهارم	۸۹
راههای پیشگیری از جرائم جنسی منافی عفت در غیر فضای سایبر	۸۹
منابع و مآخذ	۱۱۳
الف- کتب فارسی	۱۱۵
ب- کتب لاتین	۱۱۶
ج- مقالات و نشریات لاتین	۱۱۹

مقدمه

پیدایش رایانه و ورود به دنیای مجازی اینترنت اثرات مثبت و منفی بسیاری را به دنبال داشته است. از جمله اثرات منفی آن پیدایش جرایم نوظهور رایانه ای و اینترنتی است که یکی از عوامل اصلی وقوع جرایم منافی عفت همچون جرم همجنس بازی، قوادی، به هیجان آمدن شهوت مجرمین می باشد که در اثر ترویج مطالب مستهجن از طریق رایانه و در فضای اینترنت افزایش یافته است. ارتکاب جرم سایبری از لحاظ عناصر تشکیل دهنده آن و بررسی و موشکافی این جرم در قالب یک کتاب مستقل ایجاب نمود که در این راستا دست به انجام این پژوهش زده شود و با بررسی و شناخت این جرم زمینه های کاهش ارتکاب آن معرفی و شناخته شود. همانطور که می دانیم یکی از مهمترین ارزشهای اخلاقی در جوامع اسلامی حفظ عفت عمومی و اخلاق حسنه در قالب های مختلف اطلاعاتی است. حفظ عفت عمومی اقدامی مهم و اصلی از وقوع جرایم بسیاری می باشد که ناشی از ایجاد هرج و مرج در رفتارهای افراد جامعه می شود. ما در این پژوهش با بررسی آسیب های اخلاقی جرایم سایبری علیه اخلاق و عفت عمومی و بررسی ارتکاب این جرم در فضای مجازی و آثار و تبعات منفی که در جامعه دارد آشنا می شویم و همان گونه که در قوانین ما به این امر تصریح شده است بهره برداری صحیح و سودمند از این فضا مستلزم رعایت هنجارهایی می باشد که تخطی از آنها می تواند باعث آسیب هایی شود و برخی از آنها حتی مسوجب جرم انگاری و مجازات گردند. با این حال چنانچه به کاربران که مانند کودک نوپا در دریای بیکران اینترنت رها هستند آموزش های صحیحی داده نشود هر گونه مقابله با هنجار شکنی های سایبری در جهت برقراری موازین اخلاقی سایبری می تواند با ایرادات جدی حقوقی و اخلاقی مواجه شود. فلذا باید در این رابطه به این موضوع حساسیت خاص و ویژه ای به خرج داد تا در فضای سایبری ارتکاب یکسری جرایم بر ضد عفت و اخلاق عمومی زمینه ساز وقوع جرم های دیگر و از بین رفتن عفت و اخلاق عمومی نگردد. در این رابطه لازم به ذکر است که جرایم علیه اخلاق و عفت عمومی دربرگیرنده هر نوع عمل، رفتار و گفتاری می باشد که برخلاف عفت و پاکدامنی جامعه است

این جرایم متنوع و متعدد هستند برخی از آنها شامل جرایم حدی می باشد و می توان به جرایمی همچون زنا و لواط اشاره کرد و برخی دیگر تعزیری می باشند که در راستای تالیف و تدوین این اثر به تمامی جرایم، که باعث خدشه دار شدن عفت عمومی است اشاره خواهیم داشت و این موضوع را به صورت عمقی مورد تشریح و معرفی قرار خواهیم داد.

پیدایش رایانه و پس از آن دنیای مجازی اینترنت، همواره در پی خود آثار مثبت و منفی بسیاری داشته و دارد. از جمله پیامدهای سوء آن، پیدایش جرایم نوظهور رایانه‌ای و اینترنتی است. یکی از عوامل اصلی تحریک جنسی که در پی آن وقوع جرم زنا، افشای فحشاء، پورنوگرافی، قوادی و .... را به همراه داشته است در اثر ترویج مطالب و تصاویر مستهجن از طریق رایانه و در فضای اینترنت می باشد. یکی از ارزش های مترقی در جوامع اسلامی، حفظ عفت عمومی و اخلاق حسنه در خانواده در قالب های مختلف اطلاعاتی است. نظر به اهمیت جرایم مذکور، کتاب حاضر دو جرم قوادی و پورنوگرافی و دیگر جرائم را در این عرصه به طور خاص مورد بررسی قرار می دهیم و در این رابطه راههای پیشگیری از وقوع چنین جرائمی و حفظ اخلاق و کیان خانواده مورد مذاقه و بررسی قرار خواهیم داد.

فصل اول

کلیات

۱-۲. بررسی ماهیت و تعریف جرائم کامپیوتری و اینترنتی

در این مبحث می‌بایست در خصوص واژه‌ی جرائم کامپیوتری و اینترنتی و علل استفاده این واژه در این کتاب توضیح مختصری ارائه شود. تکنولوژی کامپیوتر را باید بستر و زیر بنای تمامی تخلفات و جرائم کامپیوتری و جرائم مرتبط با کامپیوتر دانست. جرائم در اینترنت (شبکه بین‌المللی)، جرائم علیه دیتا (داده‌ها)، جرائم در محیط سایبر (مجازی)، جرائم مولتی‌مدیا (چند رسانه‌ای) و انواع مشابه که در صفحات آتی این کتاب به شرح آن پرداخته می‌شود، توسط تکنولوژی به نام کامپیوتر قابل تحقق است. در این میان اینترنت یا شبکه‌ی جهانی را می‌توان به حق یکی از مظاهر فن‌آوری اطلاعات دانست که با پیدایش و گسترش کامپیوترهای شخصی و امکانات وسیع ارتباطات راه دور شبکه‌ی ای و مخابراتی به منصف ظهور رسید و این رسانه‌ی جهانی (اینترنت) که اکنون بیش از ۶۰۰ میلیون نفر کاربر (استفاده‌کننده) در سال ۲۰۰۲ داشته و رقمی بیش از رقم یاد شده با آن در ارتباط هستند، موجب شده تا بیش از یکصد و شصت کشور در جهان از ارتباطات رایانه‌ای بهره‌مند باشند. پس از کامپیوتر، شبکه‌ی جهانی اینترنت به عنوان یکی از مظاهر فن‌آوری اطلاعات، زیر بنا و شاهراه بسیاری از تخلفات و جرائم جدید کامپیوتری می‌باشد، لذا در این کتاب سعی شده است همگام با بررسی جرائم رایانه‌ای به معنای اعم، در کنار آن جرائم شبکه‌ی ای یا جرائم مرتبط با اینترنت (جرائم در سایبر اسپیس) نیز مورد بررسی قرار گیرد.

۱-۱-۲. تاریخچه و تعریف جرائم سایبری

به طور کلی تحول تاریخی جرائم کامپیوتری را از زمان پیدایش کامپیوتر را از زمان پیدایش کامپیوتر تا اوایل هزاره‌ی سوم می‌توان به سه نسل طبقه‌بندی نمود. نسل اول این گونه جرائم که تا اواخر دهه‌ی ۸۰ مصداق داشت تحت عنوان جرائم کامپیوتری بیان گردید که بیشتر شامل سرقت و کپی برداری از برنامه‌ها و جرائم علیه حریم خصوصی در کامپیوتر بود که با گسترش تکنولوژی تبادل اطلاعات و ارتباطات بین‌المللی در دهه‌ی ۹۰ جرائم نسل دوم تحت عنوان جرائم علیه داده‌ها نمود بیشتری پیدا نمود به طوری که در این دهه تمامی جرائم علیه تکنولوژی اطلاعاتی، ارتباطاتی، کامپیوتری، ماهواره-ای و شبکه‌های بین‌المللی تحت عنوان جرائم علیه داده‌ها اطلاق می‌شود.

در اواسط دهه ی ۹۰ باگسترش شبکه های بین المللی و ارتباطات ماهواره ای نسل سوم جرائم کامپیوتری، تحت عنوان جرائم سایبر (مجازی) یا جرائم در محیط سایبر شکل گرفته است که باتوجه به ماهیت خاص خود بیش از هر زمانی نظامات حقوقی را بخصوص در حقوق جزای ماهوی و حقوق جزایی بین الملل و آئین دادرسی دچار چالش های جدی نموده است. پیشینه ی تاریخی به توسعه و تحول جهانی «تکنولوژی اطلاعاتی» به دهه ی ۱۹۶۰ برمی گردد زمانی که اولین مواردی که بدان «جرم کامپیوتری» نام نهادند در مطبوعات عمومی و مجلات علمی آن زمان منعکس شد، این موارد برگرفته-ی صور اولیه و ساده به کارگیری کامپیوتر شامل جاسوسی کامپیوتری، خرابکاری کامپیوتری و سوءاستفاده ی غیر قانونی از سیستم های کامپیوتری بود.

از اواسط دهه ۱۹۷۰ مطالعات تجربی در مورد جرم کامپیوتری آغاز شد. این مطالعات تعداد محدودی از جرائم کامپیوتری را مطرح نمود اما در همان زمان تعداد بسیار زیادی جرائم کامپیوتری صورت گرفته بود که یا گزارش نشده بود یا اصولاً شناخته شده نبود. از نمونه ی این جرائم می توان به قضیه ی «امریکن اکوییتی فوندینگ» در آمریکا (کلاهبرداری از طریق سوءاستفاده از ۵۶ هزار مورد بیمه به ارزش حداقل ۳۰ میلیون دلار) و قضیه ی «هراشتات» در آلمان (مربوط به معاملات ارزی خارجی به ارزش چند میلیون دلار که منجر به ورشکستگی بانک هراشتات در سال ۱۹۷۴ و ورود ضرر بالغ بر ۲/۱ میلیون مارک آلمان به مشتریان گردید) اشاره نمود.

دیدگاه عمومی و علمی در مورد جرائم کامپیوتری در دهه ۱۹۸۰ به گونه ای بنیادین تغییر یافت مشخص گردید که جرم کامپیوتری محدود به جرائم اقتصادی نبوده و سایر زمینه ها را هم که جنبه ی اقتصادی ندارد مثل دستکاری کامپیوتر بیمارستان یا تعدی نسبت به حریم خصوصی زندگی دیگری را نیز در بر می گیرد. در اواخر این دهه و با پیشرفت سریع تکنولوژی اطلاعات، بیش تر نظرها در زمینه جرائم کامپیوتری به انتقال غیر قانونی سرمایه ها با استفاده از ابزار الکترونیکی، ویروس ها و کرم های کامپیوتری و نفوذ یابندگان و همچنین جعل اسناد با استفاده از کامپیوتر معطوف شده بود.